

Monumentnummer*: 513606

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr 82761/4

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Kolham Midden-Groningen Groningen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Slochteren U 297

Omschrijving**

Inleiding

STATIONSGEBOUW bestaande uit een woonhuis voor de stationschef, een wachtlokaal, kantoor en een schuur, gebouwd in 1929 in opdracht van de Spoorweg Maatschappij Woldjerspoorweg en Stoomtramwegen in Midden en Noordelijk Groningen. Het gebouw is opgetrokken in een regionale variant op het Zakelijk Expressionisme.

In 1924 werd begonnen met de aanleg van het Woldjerspoor, een spoorlijn van Groningen over Slochteren naar Delfzijl. Door het gebruik van motor-elektrische wagens was het één van de modernste in Nederland. Toen de spoorlijn in 1929 af was, werden identieke stations gebouwd in Engelbert, Scharmer-Harkstede, Kolham, Slochteren, Hllum-Schildwolde, Siddeburen, Tjuchem-Meedhuizen, Weiwerd en Delfzijl. In 1941 werd de spoorlijn opgeheven door de economische crisis en opkomst van het gemotoriseerde verkeer. In 1942 werden de rails afgebroken.

Van de vijf nog bestaande stationsgebouwen verkeert het station in Kolham in de meest oorspronkelijke staat. In 1952 werd het gebouw intern verbouwd tot twee wooneenheden. In 1954 vond aan de noordzijde een nieuwe aanbouw plaats; deze aanbouw komt wegens te geringe ouderdom en geen architectonische waarde niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking. Omstreeks 1979 werden de verticale bakstenen stijlen en roedenverdeling in de vensters verwijderd. Het gebouw doet tegenwoordig dienst als woonhuis. Van het toiletgebouw gelegen aan de oostzijde werd in 1988 een nieuw woonhuis gemaakt; dit komt wegens verbouw niet voor de bescherming van rijkswege in aanmerking.

Het station is gelegen aan de noordelijke uitvalsweg van Kolham, aan het einde van een eikenlaan.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

STATIONSGEBOUW bestaande uit een woonhuis, wachtlokaal, kantoor en aangebouwde schuur.

Het één en twee bouwlagen hoge, deels onderkelderde STATIONSGEBOUW bestaande uit drie bouwvolumes alle op rechthoekige plattegrond, is opgetrokken in een licht gesinterde rode baksteen en wordt gedekt door drie overkragende zadeldaken waarop rode Hollandse pannen; drie gemetselde schoorstenen (op schuur niet-origineel); overkragende houten goot op klossen. De gevels worden geleed door liggende en staande vensters (oorspronkelijke roedenverdeling en gemetselde stijlen ontbreken) onder rollaag en bakstenen onderdorpel en een rollaag ter hoogte van de onderdorpels van de vensters; in de topgevels decoratief gekleurd metselwerk.

De entree van het woonhuis bevindt zich in de voorgevel (zuidzijde) van het rechter bouwvolume en bestaat uit een houten paneel deur onder rollaag waarvoor een rood bakstenen stoep. Rechts van de entree een staand en een drie-delig venster. Aan de westzijde rechts een smal staand venster. In de achtergevel (noordzijde) twee staande vensters, een niet-originele houten paneel deur (behoort oorspronkelijk aan de oostzijde) en een niet-origineel staand venster. In de topgevel aan de oostzijde een dichtgemetselde deur, een drie-delig venster, een staand venster en vier liggende vensters in de top.

In de voorgevel (zuidzijde) van het centrale bouwvolume een liggend en een staand venster. In de westgevel rechts twee liggende en twee staande vensters en in de top een staand zesruits venster. In de achtergevel (noordzijde) drie ingekorte staande vensters. Boven de vensters een zandstenen gevelsteen waarin uitgehouwen 'Kolham'; houten dakkapel onder overkragend plat dak waarin een tweedelig venster. In de oostgevel rechts een dichtgemetselde deur waarboven een zandstenen gevelsteen waarin uitgehouwen 'stationschef'.

In de voorgevel (zuidzijde) van het linker bouwvolume twee niet-originele garagedeuren onder een latei, een niet-originele deur waarvoor een rood bakstenen stoep en een staand twee-delig venster onder een latei. In de topgevel aan de westzijde drie vensters. In de achtergevel (noordzijde) een niet-origineel staand venster, de niet-beschermd aanbouw (1954) en twee twee-delige vensters met bovenlicht onder een latei.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de houten paneeldeuren, de zwart/witte tegelvloer in de hal, in het bedrijfs gedeelte de houten banken, de geel geglazuurde bakstenen wanden en het loket.

Waardering

Stationsgebouw van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een stationsgebouw uit 1929 in de provincie Groningen in een regionale variant op het Zakelijk Expressionisme.
- vanwege de opvallende vormgeving en bijzondere detaillering
- vanwege de redelijke mate van gaafheid
- als herinnering aan het Woldjerspoor
- vanwege de mooie ligging aan het einde van een laan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Stationsgebouw